

๑๔

สิ่ง ที่ บรรพ บุรุษ

ร อ ค อ ย

ความวิบัติอันเป็นโทษทางกาย ๓ ประการคือ การฆ่า
การลัก การประพฤติดีในกาม และโทษทางวาจา ๔ ประการ
คือ พุดโกหก หยาบคาย ส่อเสียด เพ้อเจ้อ และโทษทางใจ
๓ ประการคือ อภิชฌา พยาบาท มิจฉาทิฎฐิ ย่อมมีวิบาก
เป็นทุกข์

สิ่ง ที่ บรรพบุรุษ รอคอย

๓๑๓

โลกเรานี้เป็นโลกแห่งปัญหา ไม่ว่าจะเป็นชนชั้นสูง ชั้นกลาง หรือชั้นล่าง ล้วนประสบปัญหาทั้งสิ้น ต่างกันแต่ว่ามากหรือน้อย บางคนไม่มีกัลยาณมิตร จึงต้องประสบปัญหาทั้งในโลกนี้และโลกหน้า ตั้งแต่ปัญหาในตัวของเราเอง ปัญหาในบ้าน นอกบ้าน หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ประเทศ นานาชาติทั่วโลก ไม่มีประเทศไหนที่ไม่มีปัญหา ไม่มีครอบครัวไหนในโลกที่ไม่มีปัญหา ไม่มีบุคคลไหนในโลกที่ไม่มีปัญหา แม้ในปรโลกก็ยังมีปัญหาตามมาหลังจากตายไปแล้ว ต้องไปรับทุกข์ทรมานในอบายก็มี เพราะฉะนั้นควรยุติปัญหาด้วยความดี ด้วยทาน ศีล ภาวนา ดวงปัญญาจะได้เกิด พอปัญญาเกิดก็แก้ปัญหาได้ ถ้าเอาคนมีปัญญามารวมกัน ขจัดปัญหาไปให้ถึงต้นเหตุ ความทุกข์ทรมานทั้งหลายจะหมดไป ฉะนั้นการแก้ปัญหาที่ได้ผลต้องเริ่มต้นที่จิตใจ เมื่อใจเราเป็นกุศล ใจหยุด ใจนิ่ง ใจสงบ ก็จะพบทางออก และช่องทางแห่งความสำเร็จ

มีพระพุทธวณะเรื่องการกระทำที่มากใน อังคุตตรนิกาย ทสกนิบาต ว่า

“ดูก่อนท่านผู้เห็นภัยในวัฏสงสารทั้งหลาย เราตถาคตเมื่อไม่รู้แล้ว ย่อมไม่กล่าวถึงความสิ้นสุดแห่งกรรม ที่สัตว์ได้ตั้งใจกระทำสั่งสมขึ้นก็วิบากนั้นอันสัตว์ผู้กระทำพึงได้เสียทั้งในปัจจุบัน ในอรรถาภัตถไป และในภพชาติต่อไป

สิ่งที่บรรพบุรุษรอคอย

๓๑๔

ความวิบัติอันเป็นโทษทางกาย ๓ ประการคือ การฆ่า การลัก การประพฤติดินกาม และโทษทางวาจา ๔ ประการคือ พุดโกหก หยาบคาย ส่อเสียด เพ้อเจ้อ และโทษทางใจ ๓ ประการคือ อภิขณา พยาบาท มิจฉาทิฏฐิ ย่อมมีวิบากเป็นทุกข์”

การกระทำทุกอย่างของเราล้วนมีผลทั้งสิ้น ไม่ว่าจะด้วยความคิด ด้วยคำพูด หรือด้วยการกระทำ ทั้ง ๓ ทางนี้ให้ผลทั้งดีและชั่ว ขึ้นอยู่กับการประกอบเหตุ ถ้าทำดีก็เกิดผลดีมีสุขเป็นกำไร ถ้าทำชั่วก็เกิดผลไม่ดีมีทุกข์เป็นกำไร เราชาวพุทธเข้าใจเรื่องนี้ดีอยู่แล้ว และคุ้นเคยในเรื่องการอุทิศส่วนกุศลไปให้ผู้ล่วงลับไปแล้ว ซึ่งท่านเหล่านั้นที่ไปเสวยสุขอยู่ในสุคติโลกสวรรค์ก็มี ไปรับกรรมอยู่ในอบายก็มี เรื่องนี้พระยามิลินท์เคยตั้งข้อสงสัย ตรัสถามพระนาคเสน ซึ่งเป็นพระอรหันต์ว่า

“ข้าแต่พระนาคเสนผู้ปรีชาญาณ ทายกทายิกาทั้งหลายในโลกนี้ เมื่อทำบุญมีทานเป็นต้น ย่อมอุทิศส่วนกุศลไปให้ผู้ทำกาลกิริยาตายไปแล้ว ปัญหาของข้าพระองค์มีอยู่ว่า คนที่ตายไปสู่ปรโลกแล้ว จะได้รับส่วนกุศลที่ญาติได้อุทิศไปหรือไม่”

พระนาคเสนเถระ เมื่อสดับปริศนาของพระราชา จึงมีเถรวาจาว่า “ขอถวายพระพร ที่ได้รับก็มี ที่ไม่ได้รับก็มี เพราะ

สิ่งทีบรรพบุรุษรอคอย

๓๑๕

มนุษย์ทีละจากโลกนีไปมีคติมากหลาย บางจำพวกประกอบกรรมดี ไปบังเกิดเป็นอรุปรพหมกัมี เป็นรูปพพหมกัมี เป็นชาวสวรรค์กัมี ได้เสวยทิพยสมบัติในภพภูมิทีตนเข้าถึงเป็นสุขหนักหนา ทีกลับมาเกิดเป็นมนุษย์อื่กกัมี ได้รับความสุขบ้างทุกข์บ้างปะปนกันไป และบางจำพวกทีประกอบอกุศลกรรมเมื่อละโลกไปแล้วต้องไปบังเกิดในนรกขุมต่งๆ ทั้งขุมใหญ่ขุมบริวาร และยมโลกกัมี ทีมาเป็นอรุสกาย มีกายนำเกลียดน่ากลัวกัมี ทีมาเกิดเป็นเปรตในเปตโลกกัมี มาเกิดเป็นสัตว์เดียรฉานผู้ตกต่ำ มีกิจปกติ ๓ อย่างคือ การกิน การหลับ และการเสพเมณุกัมี ส่วนมนุษย์ทีไปสู่ปรโลก ในกำเนตเปรตประเภทหนึ่งคือ ปรัตตูปชีวีเปรต เปรตประเภทนีสามารถรับส่วนกุศลทีหมู่ญาติอุทิศไปให้ได้ ทั้งนี้เพราะมีอกุศลเบาบางสามารถถอนโมทนาในส่วนบุญทีเขาอุทิศไปให้ได้”

เมื่อพูดถึงเรื่องเปรต เราก็คงต้องมาทำความเข้าใจกันก่อนว่า เปตติวิสัยภูมิแปลว่าอะไร เปตโลกหรือเปตติวิสัยภูมิแปลว่า ภูมิเป็นทีอยู่ของเหล่าสัตว์ทีห่างไกลจากความสุข ใครทีพลังพลาดไปก่อบาปอกุศลเข้า จนเป็นเหตุให้ต้องไปเกิดในภพภูมินี ก็จะเป็นผู้ที่เต็มไปด้วยความทุกข์ทรมาน มีความหิวโหยอยู่ตลอดเวลา ซึ่งชีวิตในเปตโลกนั้มีอยู่หลายประเภททีมีปรากฏในคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา กัมีต่งต่งไปนี้คือ

สิ่งที่บรรพบุรุษรอคอย

๓๑๖

*๑. **วิชชาตเปรต** เป็นเปรตที่มีฤทธิ์มาก เพราะตอนเป็นมนุษย์ เคยศึกษาอยู่ในพระพุทธศาสนา แต่ว่าได้ประพฤติดีพลาตจึงต้องมาเสวยวิบากกรรม

๒. เปรตที่กินของไม่สะอาดมี ๓ จำพวกคือ **วันตาสาเปรต** เปรตชนิดนี้รูปร่างน่าเกลียด เที้ยวเดินโซซัดโซเซเสวยทุกขเวทนา หากินเสลดน้ำลายเป็นอาหาร และ**กุกขาทาเปรต** เปรตเที้ยหากินซากศพเป็นอาหาร และ**คุทธาทาเปรต** เปรตจำพวกนี้มีกลิ่นเหม็นสาบน่าสะอิดสะเอียน มีอุจจาระปัสสาวะเป็นอาหาร

๓. **อัคคีชาลมุขาเปรต** เปรตประเภทนี้ถูกวิบากกรรมบันดาลให้มีเปลวไฟแลบออกจากปากตลอดเวลา ไฟได้ไหม้ปากและลิ้นของเปรตได้รับความทุกข์ทรมานแสบร้อนแสนสาหัส ครั้นทนไม่ได้ก็วิ่งร้องลั่นอยู่อย่างนั้นจนกว่าจะหมดกรรม

๔. **สุมุขาเปรต** เปรตประเภทนี้มีรูปร่างพิกล ร่างกายผอมโซดำเกรียม เท้าทั้งสองข้างใหญ่โต ท้องใหญ่ มีคอยาว มีปากเล็กเท่ารูเข็ม มีแต่ความอดอยาก

๕. **ตัณหาชิตาเปรต** ที่ได้ชื่อนี้เพราะว่ามีความอยากข้าวอยากน้ำเป็นกำลัง เที้ยวเดินตระเวนเสาะหาอาหารและน้ำ

สิ่งที่บรรพบุรุษรอคอย

๓๑๓

ครั้งพอมาทบหนองน้ำหมายจะต็มกิน พอเข้าไปใกล้วิบากกรรม ก็บันดาลให้น้ำเหือดหายไปหมด จึงต้องทนหิวโซต่อไป

๖. **นิชฌามกเปรต** มีเขี้ยวยื่นงอกออกจากปาก ผมเผ้ายาวรุงรัง ริมฝีปากบนห้อยย้อยลงมาทับริมฝีปากล่าง ตัวสูงชะลูดเหมือนลำตาล เท้าและมือเหมือนเบ๊นง่อย

๗. **ลัพพังคเปรต** มีรูปร่างใหญ่โต เล็บเท้าและเล็บมือยาวคมแตงอจุ่ม แล้วก็ใช้เล็บตะกุยร่างของตนจนเป็นแผลเลือดไหลออกมา แล้วก็ต็มกินเลือดของตัวเอง

๘. **ปัพพัตตคเปรต** เปรตประเภทนี้ร่างกายใหญ่โตเหมือนภูเข า ในเวลากลางคืนทั่วกายจะถูกไฟไหม้ ในเวลากลางวันปรากฏเป็นควันร้อนระอุรอบกาย

๙. **อชคราติเปรต** เป็นเปรตที่มีรูปร่างแตกต่างกันหลากหลายชนิด บ้างก็รูปร่างเหมือนงูเหลือม บ้างก็เหมือนจระเข้ เป็นต้น แต่ถูกไฟไหม้ทั่วกาย

๑๐. **มทิทธิกาเปรต** เปรตมีฤทธิ์เหาะเหินเดินอากาศได้ แต่กินสิ่งสกปรกโสโครกเช่น อุจจาระของมนุษย์ เป็นต้น

๑๑. **เวมานิกเปรต** เป็นเปรตที่มีชีวิตเป็นอยู่ดีกว่าทุกประเภท มีวิมานอันเป็นทิพย์ มีเปรตบริวารรับใช้ แต่พอถึงคราวเสวยผลกรรมก็ต้องไปรับกรรม

สิ่งที่บรรพบุรุษรอคอย

๓๑๘

๑๒. **ปรทัตตูปชีวีเปรัต** เป็นเปรัตประเภทเดียวที่รับส่วนกุศลได้ เมื่อมีผู้อุทิศส่วนกุศลไปให้ ดังเรื่องของอดีตพระราชาองค์หนึ่ง ที่ท่านเคยพลั้งพลาดล่วงเกินต่อพระปัจเจกพุทธเจ้า ด้วยการด่าบริภาษ พอหลับสยตาไปได้หน่อยหนึ่ง ก็เกิดอาการเรำร้อนหิวกระหาย และได้สวรรคตลง

เมื่อละโลกก็ไปสู่เวจีมหานรก พอพ้นจากเวจีก็มาขุมบริวาร และไปเป็นเปรัต หมดกรรมจากเปรัตก็มาเกิดเป็นคนยากจน แต่ระลึกชาติได้ จึงกลัวบาปกรรมแล้วออกบวชจนได้บรรลุนิพพาน ส่วนพ่อแม่และพี่ชายสร้างอกุศลกรรมตายไปก็ไปเป็น**ปรทัตตูปชีวีเปรัต** จึงมาขอส่วนบุญ พระเถระก็อุทิศส่วนกุศลไปให้ ทำให้เปรัตเหล่านั้นพ้นทุกข์ ได้กายทิพย์ที่สวยงาม มีอาหารทิพย์และอาภรณ์ทิพย์ ที่ได้อนุโมทนาในทานของพระเถระ ที่ถวายบิณฑบาตและไตรจีวรแด่หมู่สงฆ์

เพราะฉะนั้น ยังมีบรรพบุรุษของเราอีกมาก ที่กำลังรอคอยให้เราทำบุญอุทิศส่วนกุศลไปให้ ท่านเหล่านั้นรอคอยด้วยใจจดใจจ่อ บางท่านได้รับความทุกข์ทรมานในอบายยังรับส่วนบุญไม่ได้ก็มี แต่บุญก็จะไปคอยอยู่ ต่อเมื่อกรรมเบาบางลงอยู่ในภาวะที่รับได้ก็จะรับบุญที่เราอุทิศไปให้ได้ แต่อย่างไรก็ตามเราทำบุญเราก็เป็นผู้ได้ก่อน ได้ความสุขความสบายใจ และกุศลผลบุญนี้จะนำเราไปสู่สุคติกันทุกๆ คน